

LA FORMACIÓ DEL PROFESSORAT, DECISIVA EN EL DESENVOLUPAMENT DE LES REFORMES

Ramon Torres

En els anys huitanta del segle passat l'educació valenciana va escometre dues grans reformes: la introducció del valencià com a llengua vehicular i la implantació de la LOGSE. Per a la primera, es va desplegar un pla de formació que va donar suport al professorat disposat a introduir el canvi i, trenta anys després, l'ensenyament en valencià és una realitat indefugible. Quant a la LOGSE, el professorat va disposar de molts mitjans per a posar en pràctica el nou marc metodològic, un fet que impulsà fortament la reforma pedagògica fins que, en el moment en què van decaure els plans de formació, aquella reforma començà a aturar-se. Convé recordar aquest ensenyament de cara al canvi de paradigma legal educatiu que tot just està a punt d'aterrar.

Diu el pedagog Francesco Tonucci que les reformes educatives no les fan les lleis, sinó el professorat. El curs que ve s'enceta l'aplicació de la LOMLOE, la nova llei educativa també coneguda com a llei Celaá. Tal com ha demostrat la tirallonga de lleis educatives que s'han succeït a l'Estat espanyol des del final del segle passat, aquestes obeeixen, és clar, a decisions polítiques, però la seua aplicació depén sobretot del factor humà, o siga, de la implicació de les i els docents. Després del desgavell que va suposar la LOMQE del ministre Wert, que comptava amb una forta oposició per part dels treballadors

Quant a la LOGSE, el professorat va disposar de mitjans per a posar en pràctica el nou marc metodològic, fet que impulsà fortament la reforma pedagògica

PROPOSTES PEL DESPLEGAMENT DE LA LOMLOE

- Modificar els plans de formació universitària de cara a aconseguir un cos únic de professorat compromés amb la consecució de l'article 29 de la Convenció dels Drets de la Infància signada per l'Estat espanyol en 1989: "Desenvolupar la personalitat, les aptituds i la capacitat mental i física dels infants fins al màxim de les seues possibilitats"
- Anar més enllà de les actuals propostes

de formació en centres, a fi d'aconseguir un canvi real i no a una formació, sovint, sense continuïtat.

- Finançar els grups de formació autònoms que, com els MRP, han introduït a través de la investigació-acció la majoria dels canvis pedagògics del segle XX.
- Finançar sistemes de formació del professorat durant la jornada de treball, amb un alliberament suficient de la càrrega lectiva.
- Restablir les ajudes al professorat que desitge formar-se arreu del món, en temps lectiu i no lectiu. Convocatòria immediata de noves llicències d'estudi —anys sabàtics—, deixades de convocar des del segle passat.
- Dotar les entitats col·laboradores dels mitjans previstos en la llei, tant econòmics com administratius, perquè realitzen una formació complementària eficaç.

i treballadores de l'ensenyament i de gran part de la comunitat educativa, la ministra Celaá s'ha vist espentada a modificar la LOE (que va ser aprovada durant el govern de Zapatero i que no havia sigut derogada) i introduir novetats curriculars. Bàsicament, en el nou marc legal es reprenen alguns aspectes importants de la LOGSE adobats amb l'ensenyament competencial, en consonància amb les directrius de l'OCDE.

Els canvis que introdueix la nova llei educativa, però, només es faran realitat si es té en compte el professorat i la seua formació inicial i permanent, cosa que constitueix un factor clau en l'èxit de l'aplicació de les reformes educatives més innovadores, segons s'ha demostrat successivament.

Comptat i debatut, encara que poden semblar utopies, demanem el ple desenvolupament de la LOE, una llei que segueix vigent en la majoria del seu articulat i de la qual, després de 15 anys, encara no s'ha aplicat en molts aspectes.

Si volen que les seues reformes vagin avant, recomanem a la ministra Celaá i al conseller Marzà que dissenyen plans de formació potents. Plans per a fer avançar el sistema educatiu —més enllà dels aspectes tècnics— que siguen capaços d'il·lusionar i implicar el professorat.

Per a saber-ne més:

Escola Sindical de Formació Melchor Botella: Què diu la LOMLOE sobre la formació del professorat: <https://joomla21.esfmb.org/index.php/articulos-de-portada>

Els canvis que introdueix la nova llei educativa només es faran realitat si es té en compte el professorat i la seua formació inicial i permanent

PARAULES MENEDES I JOVES

ANTIBEL·LICISME I REIVINDICACIÓ DE LA COL·LECTIVITAT

Col·lectiu de Literatura Infantil i Juvenil Pep Sempere

D'aquí no passa ningú!

Text: Isabel Minhós Martins

Il·lustracions: Bernardo P. Carvalho

Traducció: Pere Comellas

Takatuka, 2017

Recomanat a partir de 6-7 anys

La portuguesa Isabel Minhós escriu un llibre original allunyat de convencionalismes. Una història contada en format còmic, amb imatges amb poc de text dins de bafarades, a força de combinar les pàgines en blanc amb altres de molts colors.

Una pàgina en blanc a partir de la qual sorgeix la ficció (ens recorda *Un llibre, de*

Tullé), un muntó d'imatges en moviment que es concentren i es dispersen al llarg de la plana, l'ocupen des de l'esquerra i deixen lliure la pàgina dreta o viceversa, mostrant uns personatges que atrauen la mirada i ens proposen un joc de recerca de cada un. El continent i el contingut formen part del relat de manera que el format convida a treballar la història. La frontera és la costura de les pàgines. La pàgina en blanc és el territori prohibit...

L'obra transmet un missatge antimilitarista clar que oposa l'autoritarisme representat per personatges sense nom a la reivindicació de la col·lectivitat representada, aquesta vegada, per personatges amb nom propi. Tot això, per aconseguir vèncer el dictador. L'autora utilitza un vocabulari en què paraules com ara, *llibertat* i *revolució* ens transporten a la

revolta dels clavells a Portugal en 1974. En definitiva, una història amb ideologia, adreçada també als menuts i menudes, amb moments d'humor, com la pilota que traspasa els límits imposats per l'autoritat, i moments de conflicte en defensa de la llibertat, quan tots els personatges aprofiten la situació per a creuar a l'altre costat de la línia fronterera.

L'obra, inclosa en el bloc antibel·lic de la bibliografia del nostre col·lectiu —juntament amb altres títols com *L'enemic*, de Davide Cali— ha obtingut diferents guardons: Premi Nacional del Còmic (Portugal, 2015); selecció "Els millors llibres per a nens (Bienalle dei Ragazzi, 2015); Llibres altament recomanables (FNLIJ, Brasil, 2016); selecció de llibres no convencionals més sorprenents per a nens (School Library Journal, 2016).

